

چشم‌انداز اقتصاد ایران در سال 93

بر اساس اطلاعات و جدولی که ظاهراً از سوی معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی ریاست جمهوری تهیه شده است، دولت پیش بینی کرده با اجرای لایحه بودجه 93 و مجموع سیاست ها و اقدامات دیگر، وضع شاخص های کلان اقتصاد ایران را به نحو چشمگیری بهبود بخشد.

به گزارش خبرنگار ما، بر اساس اطلاعات و جدولی که ظاهراً از سوی معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی ریاست جمهوری تهیه شده است، دولت پیش بینی کرده با اجرای لایحه بودجه 93 و مجموع سیاست ها و اقدامات دیگر، وضع شاخص های کلان اقتصاد ایران را به نحو چشمگیری بهبود بخشد.

به عبارت بهتر، این پیش بینی شاید حاکی از این باشد که دولت با اعتماد به نفسی هرچه تمامتر و با اطمینان از این که اقداماتش به همراه مجموعه شرایط و متغیرهای تاثیرگذار، به فرجام لازم خواهد رسید، وضع بسیاری از شاخص های حیاتی اقتصاد که اکنون در شرایط منفی و زیر صفر به سر می برد خوب و در مواردی بسیار خوب پیش بینی کرده است. پیش بینی‌ای که با توجه به شرایط بلاتکلیف و در حال گذار اقتصاد ایران کمی پرریسک به نظر می رسد.

بر اساس محتوای این جدول که فارس آن را منتشر کرده است، وضع هشت شاخص مهم اقتصاد کشور رو به بهبود و گاه به طور قابل توجهی بهبود یافته، پیش بینی شده است.

شیوه تهیه این جدول به گونه ای است که ضمن ذکر هدف مورد نظر برنامه پنجم از رشد و بهبود یک شاخص، روند حرکت آن در سال 90، 91، ماه های باقیمانده از سال جاری و سرانجام پیش بینی سال 93 مورد پیش بینی قرار گرفته است.

این پیش بینی ای در بخش رشد اقتصادی با ذکر این که برنامه پنجم متوسط رشد اقتصادی کشور در این برنامه را هشت درصد پیش بینی کرده، رشد اقتصادی در سال 90 را 3 درصد اعلام و می نویسد: رشد اقتصادی در سال 91 به 5.8 - درصد سقوط کرد، اما دولت در ماه های باقیمانده از امسال پنج درصد از این رشد منفی را جبران کرده و سال جاری را با رشد 0.8 - درصد به پایان خواهد برد.

در نهایت نیز سال آینده رشد اقتصادی را به سه درصد - همانند سال 90 - افزایش خواهد داد.

حال با توجه به این که تمام متغیرهای تحقق این پیش بینی از جمله منابع مالی در دست دولت نیست، معلوم نیست این پیش بینی چقدر افزایش یابد. شاخص دیگری که دولت می گوید سال آینده آن را به طور چشمگیری افزایش خواهد داد، رشد سرمایه گذاری است.

هدف برنامه از این شاخص 11.2 درصد است. حال آن که این رقم در سال 90، یک درصد بوده که در سال 91 به منفی 21.9 درصد سقوط کرده است.

حال دولت مدعی است تا پایان امسال 20.2 درصد از این رشد منفی را جبران و سال 92 را با رقم منفی 1.7 درصد به پایان خواهد برد.

به همین ترتیب سال آینده رشد سرمایه گذاری تا مثبت 1.9 درصد نیز بالا خواهد رفت که تا 0.9 درصد از عملکرد سال 90 بیشتر است.

این در حالی است که معلوم نیست دولت چگونه خواهد توانست بخش خصوصی را فقط در طول یک سال و چهار ماه (ماه های باقیمانده امسال به همراه کل سال 93) وادار به حجم عظیم سرمایه گذاری کند؟ آیا بخش خصوصی به این سرعت چنین کاری خواهد کرد یا شاید دولت اطلاعات دیگری در دست دارد.

کنترل بیکاری

با این که دولت بارها از آمار نگران کننده بیکاران بویژه فارغ التحصیلان بیکار سخن می گوید و کنترل بیکاری را نیازمند عزم ملی و اجرای برنامه های گسترده و عریض و طویل توصیف می کند، اما پیش بینی جدول یادشده درباره نرخ بیکاری واقعاً خوشبینانه است.

هدف برنامه پنجم، کاهش نرخ بیکاری به 10.4 درصد است. این رقم در سال 90، 12.3 درصد و در سال 91، 12.2 درصد بوده و امسال با اندکی افزایش به 12.6 درصد رسیده است.

با وجود این و در حالی که برنامه دولت برای ایجاد شغل چندان بروشنی اعلام نشده، دولت پیش بینی می کند نرخ بیکاری در سال 93، ثابت مانده و حتی با 0.2 درصد کاهش در سطح 12.4 درصد حرکت کند، چیزی که با توصیف های تند دولت از خیل بیکاران پشت درمانده، جور در نمی آید.

رشد تجارت خارجی و نگاه به ژنو

در بخش تجارت خارجی یعنی صادرات و واردات نیز، نگاه دولت برای سال 93 واقعاً مطلوب و خوشبینانه است. با این حال و در حالی که تحریم ها مانع بزرگ تجارت خارجی کشور است و معلوم نیست تا سال آینده توافق ژنو تا چه حد اجرایی شده و به کاهش تحریم ها منجر شود، دولت می گوید واردات منفی 26 درصدی در سال جاری را سال آینده به مثبت 11 درصد برساند،

یعنی در مدت محدودی واردات را حدود 37 درصد افزایش دهد. جالب اینجاست که رشد واردات در هدف برنامه پنجم 11.1 درصد است.

در بخش صادرات غیرنفتی نیز که تحریم ها کماکان مانع بزرگی است، دولت مدعی است رشد 3.5 درصدی فعلی را تا 12 درصد افزایش می دهد، یعنی آن را حدودا بیش از سه برابر می کند.

حال باید پرسید برای نیل به این هدف چه ابزار فوری در دسترس است؟ نگاهی به دیگر شاخص های قید شده در این جدول چنین پرسش هایی را دور از ذهن نمی نماید.